

Een onopvallend standbeeld

Wie de eeuwenoude, imposante Westminster Abbey in Londen bezoekt en de deur van de westelijke torens nadert, doet er goed aan net voor het binnentreden even naar boven te kijken. Het oog wordt dan getroffen door een rij van tien standbeelden. Het is geen heldengalerij uit de Britse geschiedenis, maar een reeks beelden van mensen die in de twintigste eeuw hun leven lieten vanwege hun geloof.

De nissen boven de deuren waren eeuwenlang leeg. Pas bij de laatste restauratie zijn deze vacante plaatsen bezet. In 1995 besloot het abdijbestuur om beelden te plaatsen van christenen uit de twintigste eeuw die vanwege hun geloof hadden geleden en daarvoor stierven. Vier beeldhouwers maakten de beelden, gesneden uit Franse Richemont-kalksteen.

Doelstelling van het kerkbestuur was een dwarsdoorsnede van de martelaren van de twintigste eeuw te geven. Er werden namen gezocht van christenen van verschillende continenten en uit diverse stromingen. Daardoor is de beeldenrij een oecumenisch gezelschap geworden.

Boven de grote kerkdeuren staan beelden van onder anderen dr. Martin Luther King, de Amerikaanse

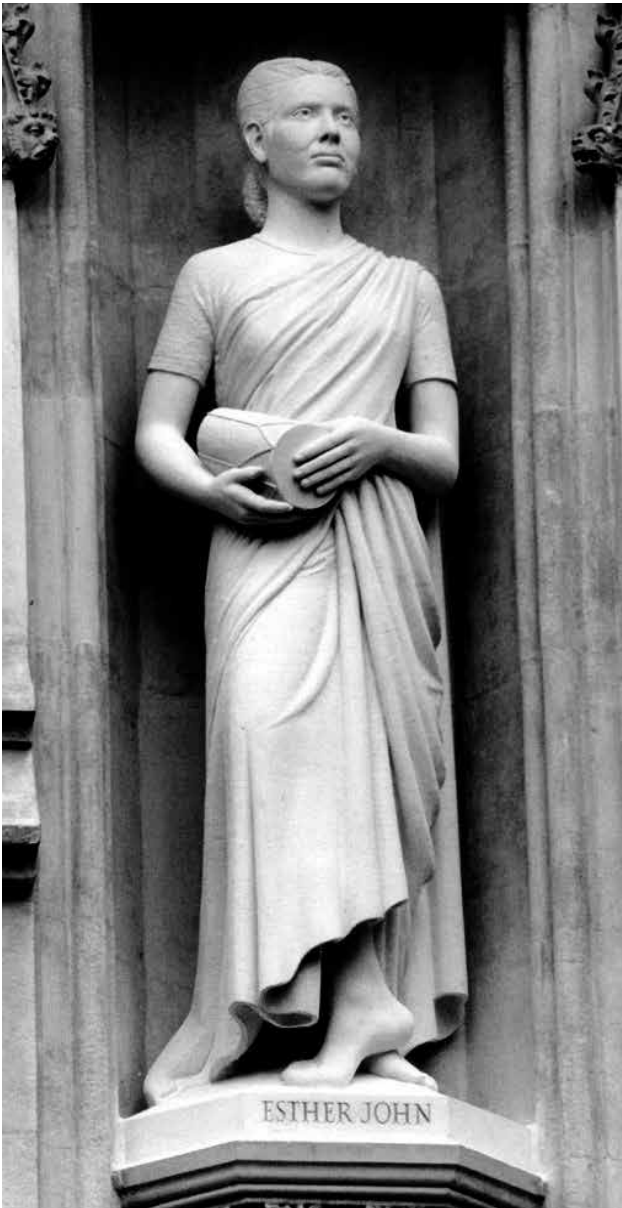
predikant die streed voor de burgerrechten van zwarten en die in 1968 werd doodgeschoten; van de lutherse theoloog Dietrich Bonhoeffer die in april 1945 door de nazi's werd opgehangen vanwege zijn verzet tegen het regime van Hitler en van de roomskatholieke aartsbisschop van El Salvador, Oscar Romero. Hij werd in 1980 tijdens het vieren van de mis in de kapel van het ziekenhuis waar hij woonde, doodgeschoten omdat hij zich ervoor inzette om het lot van armen in zijn land te verbeteren.

Naar wereldse maatstaven gemeten is de meest vooraanstaande in de galerij Groothertogin Elisabeth van Rusland. Deze kleindochter van de Britse koningin Victoria trouwde in 1884 met groothertog Sergej Aleksandrovitsj, de vijfde zoon van tsaar Alexander II van Rusland. Oorspronkelijk opgevoed in de lutherse traditie ging ze als adolescent over naar de Anglicaanse kerk. Door haar huwelijk met de Russische prins werd ze Russisch-orthodox. Nadat haar man in 1905 was vermoord deed ze afstand van haar rijkdom en stichtte het Martha en Maria-huis in Moskou, om zich met een aantal vrouwen te wijden aan gebed en naastenliefde. Dat werk groeide. Al snel opende de vrouwengemeenschap een ziekenhuis en ontstonden er allerlei andere filantropische instellingen. Kort na de Russische Revolutie van 1917 werd de groothertogin gearresteerd en in juli 1918 net als andere leden van de tsarenfamilie vermoord. In 1984 werd groothertogin Elisabeth erkend als een heilige door de

Russisch-orthodoxe kerk in het buitenland, en vervolgens door het patriarchaat van Moskou in 1992. Vergeleken met deze vrouw van vorstelijke afkomst steekt de vrouw die met het derde beeld van rechts is uitgebeeld schamel af. Bezoekers van Westminster Abbey die de galerij bekijken worden getroffen door de eenvoud en bescheidenheid die het beeld uitstraalt. De naam van deze vrouw, Esther John, is in de kerken wereldgeschiedenis nauwelijks bekend. Toch koos het kerkbestuur haar als symbool voor de martelaren uit Azië. Nauwelijks dertig jaar oud, werd ze in 1960 dood aangetroffen op haar kamer. Vermoord. Volgens de Pakistaanse politie ‘omdat ze de Heere Jezus liefhad’.

De beeldengalerij werd op 9 juli 1998 onthuld door de Britse koningin Elisabeth in aanwezigheid van verwanten van de omgekomen martelaren. Van Esther John was er echter niemand. Want haar familie haatte haar omdat ze van moslima christin was geworden.

Aartsbisschop George Carey van Canterbury, het hoofd van de Anglicaanse kerk, hield bij de plechtigheid een toespraak. Daarin zei hij: ‘De namen van deze mensen mogen we niet vergeten. Zij zijn getuigen van de geschiedenis van bloed en tranen, van de verdrukking en vervolging die de christelijke kerk ervaart. Zij leden vanwege hun geloof, maar zij behielden hun geloof.’ Dat geldt zeker voor Esther John.

Het beeld van Esther John in de galerij geloofsgetuigen.